

Český svaz chovatelů

ÚOK chovatelů drůbeže, Maškova 3, 182 53 Praha 8-Kobylisy

Tel.: 284683437, fax: 284681451, e-mail: drubez@cschdz.eu, http://www.cschdz.eu

IČO: 00443204, DIČ: CZ00443204, Bankovní spojení: KB Praha 9, č. účtu: 635081/0100

Číslo jednací:
138-14/2014

Vaše č.j./ze dne:

Vyřizuje/linka:
Eliška Stejskalová

Dne:
29. 7. 2014

Zápis (respektive záznam) č. 4/2014

z jednání zástupců ÚOK chovatelů drůbeže, výboru Sboru posuzovatelů drůbeže a chovatelských klubů, které se konalo dne 26. července 2014 v Kolíně-Štítarech

Přítomni:

Zástupci ÚOK CHD a výboru Sboru posuzovatelů drůbeže: Pavel Hrubeš, Jaroslav Kalaš, Jiří Král, Ivan Pavel, Alois Sedlák, Josef Škoda, Ing. František Šonka, Eliška Stejskalová

Chovatelské kluby: Klub chovatelů araukan (Josef Linet), barneveldek (Vlasta Novák), českých hus (Ivan Pavel), českých slepic (Pavel Hrubeš), krůt a perliček (Jaroslav Kalaš), leghornek (Josef Blažek), maransek (Ing. František Šonka), plymutek (Miroslav Pour, Jaroslav Těšínský, Miroslav Urban), rodajlendeck (Ing. Vilém Zmely), sasexek (Pavel Dvořák ml.), sebritek (Ivan Zábřana), šumavanek (Jaroslav Kalaš), velsumek (Jiří Král), vlašek (Vojtěch Kleisner), vodní drůbeže (Josef Škoda), vyandotek (Pavel Hrubeš).

Omluven: Klub chovatelů hamburčanek

PROGRAM:

1. Úvod, činnost klubů
2. Plemenářská práce
3. Koncept systému práce klubů
4. Posuzování na speciálních výstavách (význam a důležitost z hlediska plemenářské práce)
5. Diskuse
6. Závěr

Ad 1) Úvod, činnost klubů

Jednání zahájili Jaroslav Kalaš a Josef Škoda, členové ÚOK chovatelů drůbeže, kteří mají na starost spolupráci s kluby. Následovalo představení jednotlivých klubů:

- *Barneveldky (BA)* – Vlastimil Novák: 23 členů, speciální výstava v Ledči nad Sázavou, pravidelné schůze, dobrá spolupráce členů, vloni Evropská výstava BA;
- *České husy (h Č, h ČCH)* – Ivan Pavel: klub založen roku 1982, letos má téměř 60 členů, speciální výstava v Třebechovicích pod Orebem, vystavováno je cca 250 zvířat, provádí se rozbor posuzování, stanoví se hierarchie zvířat, někteří členové jsou majitelé genetických zdrojů, h Č, h ČCH – úzká krevní základna;
- *České slepice (Č)* – Pavel Hrubeš – 31 členů, speciální výstava v Týništi nad Orlicí, provádí se výběry zvířat, dříve rotace, letos se začíná s liniíovou plemenitbou, ke značení se bude používat druhý (jinak zbarvený) nánožní kroužek na značení linií – momentálně šest linií kohoutů. Eliška Stejskalová – seznámila přítomné s výsledky jednání s Výzkumným ústavem živočišné výroby v Praze-Uhřetěvesi a Ministerstvem zemědělství ČR – je snaha pořídit další rozmnožovací hejna. Ivan Pavel – rozmnožovací hejna jsou již v Mezinárodní testovací stanici drůbeže v Ústrašicích a na Jihočeské zemědělské univerzitě v Českých Budějovicích, konstatoval, že provádí probírku letošního odchovu;
- *Araukany (AR)* – Josef Linet: 40 členů, čtyři MCH, speciální výstava, plemenářská práce – zkvalitnění zemského chovu;
- *Krůty a perličky (kr + PE)* – Jaroslav Kalaš: 16 členů, především krůty české ve dvou barevných rázech, speciální výstava v Třebechovicích pod Orebem, posuzuje

- specialista, u standardních krůt jen jeden chovatel – plemenářská práce se smrkává na dovoz zvířat ze zahraničí;
- *Leghornky (L)*: Josef Blažek: 19 členů, nejvíc členů je na Moravě, speciální výstava v Branišovicích – stolní posuzování, provádí se plemenářská práce, dříve byl i přípařovací plán – byla i základna, dnes už nejsou rozmnožovací a plemenné chovy (jen jeden PCH a jeden RCH), teď je navíc možnost nepřibuzného chovného materiálu, kohouti dovezeni z ciziny, rozšíření genofondu, dovezená zvířata exteriérově hezká, ale užitkovost je podstatně nižší, snaha zachovat posuzovatele, který každý rok posuzuje – jednotný pohled;
 - *Maransky (MR)* – Ing. František Šonka: klub existuje 11 let, dříve se používalo hodně příbuzenské plemenitby, u MR lákají hlavně zajímavě zbarvená vejce, na plemenářskou práci chovatelé moc nedbají, členové klubu – dříve 46 členů, dnes 34 – mnozí očekávali servis, nechtěli plnit podmínky. Letos rozšíření o dva nové barevné rázy MR. Každý rok speciální výstava při výstavě Náš chovatel, VČS v Sekretariátu ÚV ČSCH;
 - *Plymutky (PL)* – Jaroslav Těšínský: 130 členů a další příznivci plymutek, činnost schůzovní, plemenářská, výstavní. VČS v Kolíně – 80 až 100 osob, daří se sehnat sponzory na VČS (cca 40 tisíc Kč). Čtyřikrát do roka je vydáván klubový zpravodaj a jedenkrát ročenka, klub objednává kroužky, myslí také na jubilanty. Klub vede vlastní webové stránky. Plemenářská práce – chovatelé chtějí zachovat chovy PL, jsou bohužel na ústupu. Snaha, aby PL obstály ve srovnání s hybridními nosnými slepicemi. Momentálně je chováno šest barevných rázů PL velkých a 10 zdrobnělých. Přípařovací plány se nedařil plnit - byly nejprve obnoveny, letos znovu zrušeny. Prvořadý úkol u PL je užitkovost. Výstavní činnost – čtyři klubové výstavy, hlavní speciální výstava – až 450 velkých a zdrobnělých PL. Speciální výstava nejdůležitější pro porovnání, nedá se srovnávat s celostátní výstavou;
 - *Rodajlendky (RI)* – Ing. Vilém Zmely: 22 členů, čtyři šlechtitelské chovy, většina členů má velké RI, mají lepší úroveň i díky dovozům ze zahraničí. Dovozy se však odráží na užitkovosti. Velmi dobře dopadly naše RI na EV v Lipsku. Dále pohovořil o člancích týkajících se RI v Chovatelci;
 - *Sasexky (SA)* – Pavel Dvořák ml.: znovu obnovena činnost klubu, 16 členů, plán na speciální výstavu – při CV v Lysé nad Labem, plán dovozu zvířat ze zahraničí, je vytypovaný klubový posuzovatel, který bude i poradcem jednotlivých chovatelů, klub chce přispívat členům, jež vystaví na speciální výstavě, připravují motivační prvky. V současnosti se chovají SA v jednom barevném rázu – u velkých. Ve zdrobnělých SA jsou tři barevné rázy;
 - *Sebritky (SE)* – Ivan Zábrana: jeden z nejmladších klubů, založen v roce 2000. Dnes 27 členů i ze SR, různě aktivní členové. Celkem asi 700 chovných zvířat. Klub je zaměřen na plemenářskou práci. Uznáno pět ŠCH v pěti barevných rázech, čtyři PCH ve čtyřech barevných rázech. Každoročně speciální výstava – vystaveno cca 150 až 230 zvířat. Součástí prodejní expozice bez obodování (až 150 zvířat). Speciální výstavu posuzuje jeden posuzovatel – kvůli jednotnému pohledu. Výsledky posouzení jsou projednávány s členy klubu – aby se dosáhl šlechtitelský cíl. Posuzuje se dva dny – za přístupu chovatelů. Konzultuje se, co je v chovech dále potřeba. Při zakládání klubu byly stanoveny dva úkoly – rozšířit u nás stávající počet chovaných barevných variet na čtyři a sjednotit SE s evropským standardem - s Nizozemím a Německem, náš klub spolupracujeme se zahraničními kluby. Není problém s tím porovnat naše zvířata se zahraničními, SE je všude stejná. Další cíl bylo zapojit se do evropského stylu šlechtění – daří se ve spolupráci s Nizozemci a Němci;
 - *Šumavanky (ŠU)* – Jaroslav Kalaš: mladší klub, 22 členů, pořádá speciální výstavu, snaha o expozice při CV, plemenářská práce, chov v kmenech, rotace plemeníků. Snaha o ustálení hlavních plemenných znaků – vady se tvrdě postihují. Klubová evidence se daří – důraz na rotaci plemeníků;
 - *Velsumky (VE)* – Jiří Král: klub založen v roce 1969, dnes 26 členů, plemenářská práce stagnuje, dva plemenné chovy velkých a chovů zdrobnělých VE, každoročně se koná speciální výstava;

- *Vlašky (V)* – Vojtěch Kleisner: 31 členů, nevýhoda klubu - hodně barevných rázů, dnes 18. Letos se počet rázů rozšíří přes dvacet, V koroptví je na ústupu. Problém – hybrid, který se tváří jako vlaška koroptví, rozdíl v rychlosti opeřování. Webové stránky, každoročně speciální výstava. S klubovými posuzovateli – kromě jednoho – není spolupráce snadná - rozdíl v posuzování. Před sedmi lety obrovský nárůst v počtu zdobněných vlašek – dnes se vrací do původního stavu. Nedaří se rozšířit členskou základnu v klubu, nedaří se rotace v klubu. Některé rázy se chovají v malém počtu. Jsou noví zájemci o členství – mají zájem o málo chované rázy. Některé rázy nejsou ani v Německu. Rozdíl v typu mezi našimi a zahraničními zvířaty;
- *Vodní drůbež (vod. dr.)* – Josef Škoda: klub vodní drůbeže eviduje více jak dvacet plemen, vůbec nejde dělat plemenářskou práci. Když se udělá speciální výstava, tak ze čtyřiceti členů vystavuje jenom pět, členové se navzájem neznají. Klub vůbec nepracuje, je to na pozastavení činnosti. Jednatel nevykazuje žádnou činnost, nikdo nechce žádnou funkci, existence tohoto klubu v současnosti postrádá smysl;
- *Vyndotky (W)* – Pavel Hrubeš: klub založen v roce 1958, dříve vykazoval rozsáhlou činnost, dnes de facto stagnuje. Hodně barevných rázů, u některých málo zvířat. Plemenářská práce se těžko dělá, otevřením hranic se chovatelé zaměřili na dovoz. Dovezla se nekvalitní levná zvířata – nikdo nešlechtí, všichni chtějí mít neobvyklé rázy. Dnes 13 členů, co chovatel, to jeden či dva barevné rázy, po dovozech jsou zvířata přerostlá. Je zájem o velké vyndotky, ale ty prakticky nejsou. Speciální výstava v Kolíně. Pro srovnání - klubová a neklubová zvířata – je vhodná CV. Klub skomírá, plemenářská práce se nedělá.

Ad 2) Plemenářská práce

- *Jaroslav Kalaš* zrekapituloval povinnosti klubů k Radě Plemenné knihy drůbeže (ta může pověřit ÚOK CHD a Sbor posuzovatelů drůbeže), dále k Ústřední konferenci delegátů odbornosti chovatelů drůbeže – kluby se účastní s hlasem poradním. Třetí v posloupnosti je ÚOK CHD – řídicí v rámci ČSCH, spolupracuje se Radou PKD, čtvrtým řídicím orgánem je výbor Sboru posuzovatelů drůbeže.
- *Ivan Pavel* – uvedl, že kluby garantují plemenářskou práci. Poslání klubu je šlechtění plemene v duchu standardu a rozšíření plemene. (Standard se týká znaků a vlastností – užitkovosti.) Klub by měl rozdělovat kroužky – je lepší evidence. Dál klub propaguje a provozuje výstavní činnost. Důležitá je poradenská činnost. Celkově vzdělanost členů svazu bohužel rapidně upadá. Situace ve vzdělanosti našich chovatelů je doslova katastrofální. Zájem o vzdělanost a chovatelské znalosti jsou u členů rok od roku nižší. Pro kontrast v různém přístupu chovatelů poté referoval o rumunském svazu – má 600 členů především drůbežářů a králíkářů. Na CV v Rumunsku je vystaveno 1400 zvířat. Našich 3600 drůbežářů vystaví cca 770 zvířat na CV! Poprvé v Rumunsku na CV byla kvalita hrozná (nejvíce se chovají orpingtonky, kočinky, brahmánky a holokrčky). Rumunští chovatelé mají však o chovatelství hluboký zájem, přitom to jsou lidé z různých vrstev. Posuzovatele jsou zcela respektováni. Rok od roku se kvalita zvířat v Rumunsku zlepšuje – až skokově. Rumunští chovatelé vyslechnou rady posuzovatelů, důsledně provádějí v chovech plemenářskou práci. Po třech letech jsou vidět nesrovnatelné výsledky. Přístup našich chovatelů se nadá s rumunskými vůbec srovnat. Taková situace byla před čtyřiceti roky u nás, dnes se to v ČR rapidně zhoršilo. U nás se nechtějí chovatelé vzdělávat, dávají nekvalitní zvířata na výstavu, pak se zlobí, jak jsou posouzena. Některé české kluby evidují více plemen a barevných rázů – tam je těžké provádět šlechtění, je ale potřeba chovatele vzdělat. Plánuje se další schůzka s kluby – i členy, nejenom funkcionáři – budou pořádány vzdělávací přednášky. Šlechtění je kolektivní činnost – hospodářská plemena se šlechtí na vzhled i užitkovost. Cílem splnění požadavku standardu – exteriéru i užitkovosti (u užitkových plemen). Hlavní metoda – selekce – musí být dostatečný počet zvířat – počítat s padesátiprocentní selekcí (selekce negativní – vyřazuje se). Selekcce pozitivní – vyberou se cíleně nejlepší zvířata. Musí se cílevědomě sestavovat chovné skupiny – ze sester, maximálně polosester. Je potřeba cíleně

kombinovat příbuzenskou a nepříbuzenskou plemenitbu. Otevření hranic s sebou přineslo i příliv nových zvířat – lze hodnotit pozitivně i negativně. Pozitivně – dovezla se nová plemena a nové rázy. Negativně – naše do té doby rozšířená a prošlechtěná plemena se přestávají chovat nebo se výrazně snižuje jejich kvalita. Vedení odbornosti nemůže samo o sobě ovlivnit kvalitu chovu – to ovlivní jenom chovatelé. Vedení může kontrolovat už výstupy, chovatelská práce začíná v chovu a žádné vedení to ani po podrobných instrukcích neovlivní. Vedení odbornosti nezařídí, aby chovatelé prováděli pořádně plemenářskou práci, její úkol je metodický. Dovezená zvířata – nový soubor genů, které se mohou osvědčit, ukáže se až v chovu, na chovateli je, aby uměl vyhodnotit přínos pro chov. Řada dovozu je naprosto zbytečných, je ho moc a dováží se doslova brak – souvisí to s naprostou neznalostí většiny našich chovatelů. Zamoří se ustálené chovy a rozbijí se do té doby ustálená plemena. Navrácení do původního stavu bude trvat řadu let. Speciální výstavy – má význam, když každoročně posuzuje stejný posuzovatel, může vyhodnotit posun. Náš systém posuzování je velmi dobrý – známku ohodnotí slovně. U chovatelů je problém nedostatek chovatelských znalostí, živelnost, nelíhne navíc pro selekci, líhne se příliš pozdě. Posouzení mladých zvířat – posuzovatel hodnotí podle předpokladu, jak by asi zvíře mohlo v dospělosti vypadat. Předpoklad se může vyplnit, ale nemusí. Hodnotí se predikátem. Mnohý chovatel není schopen vůbec pochopit, že se od hodnocení predikátem zvíře mohlo změnit. Drůbež v zahraničí, tak jako u nás holubi, se zpravidla nehodnotí predikátem. S ohledem na množství letních výstav v České republice však nelze hodnocení predikátem zcela zavrhnout, byť je to způsob ne úplně plnohodnotný. Z hlediska zootechnického nemá hodnocení predikátem žádný význam. Další otázka se týká vystavování ve voliérě na zemi – některá plemena nelze vyhodnotit v typu. Jeden posuzovatel se může lišit – jednou je zvíře ve voliérě, jednou v kleci, jeví se jinak, proto jiné hodnocení. Kontrolované chovy – měly být součástí šlechtění. U každého plemene je zemský chov – různě kvalitní chovy v celé zemi. Kontrolované chovy – šlechtitelské, plemenné a rozmnožovací. Dříve to mělo ucelený systém, dnes vše v troskách, snažíme se systém oživit. Bez zájmu chovatelů to však nejde a zase narážíme na malou uvědomělost a nízkou vzdělanost našich chovatelů. Jeden plemenný chov v rámci populace nezmůže plemenitbu v rámci celého chovatele řešit. Význam kontrolovaných chovů je ten – že při uznávacím řízení se provádí kontrola a výběr zvířat. Hodnotitel může ovlivnit složení hejna. Kontrolovaný chov už se řídí pokyny hodnotitele, to je význam. Smyslem není zrušit jeden PCH, ale získat další chovy.

Ad 3) Koncept systému práce klubů

- *Jaroslav Kalaš, Ivan Pavel:* jedna výstava, tedy hlavní speciální výstava, musí být před termínem CV – kdy jsou zvířata dospělá. Neměla by být vystavována nedospělá drůbež. Mělo by se diskutovat o zvířatech – uvnitř klubu i s posuzovatelem. Posláním výstavy je svod odchovů – musí být přítomni všichni členové klubu a všechna odchovaná zvířata. Speciální výstava ukáže, kam se plemeno či barevný ráz ubírá. Posouzení musí být nestranné. Musí být vybrán schopný posuzovatel – nejlépe specialista. Na speciální výstavě se musí jasně říci, co je dobře a co špatně. Nejde o to, aby se udělilo co nejvíce čestných cen. Posuzovatel se nesmí bát kritizovat, musí jasně pojmenovat progresi nebo regresi – i v jednotlivých pozicích. Nutný je rozbor v populaci, u chovatele. Druhá expozice klubových zvířat by měla být předvedena na CV, tam by měla být vystavena už vybraná kvalitní zvířata. Pro hlavní speciální výstavu klubu však není termín CV vodný.
- *Ivan Pavel:* vyzdvihl práci Klubu chovatelů sebritek. Co klub dokázal, lze nazvat naprostým zázrakem, nastal obrovský posun kupředu. Vloni na speciální výstavě udělil 15 známek „Super elita“, dále hodně „Elit“. Chovatelé se ochotně vzdělávají a sami už umí probrat zvířata. První rok se na speciální výstavě objevila řada výlukových vad, dnes už to není – je znát obrovská systematická práce, koncepčnost, plemenářská práce, permanentní vzdělávání chovatelů, vše důsledkem

tvrdosti. Při hodnocení na speciální výstavě je nezbytná nekompromisnost, ale tvrdost. Uvedl, že posuzoval sebritky z několika států na EV v Nitře. Je možné konstatovat, že dnešní evropská špička sebritek je český a německý klub a někteří němečtí chovatelé. Katalog z naší speciální výstavy sebritek je zpracován včetně pozic.

Ad 4) Posuzování na speciálních výstavách (význam a důležitost z hlediska plemenářské práce)

- *Ivan Pavel:* v České republice je schválený a tedy platný oficiální systém uvedený ve Vzorníku plemen drůbeže – nelze posuzovat dle žádných zahraničních systémů. Na speciální výstavě MR byl sice německý posuzovatel, ale posuzoval naším systémem. Někteří chovatelé argumentují tím, že holubáři systém posuzování změnili, takže by se měl změnit i systém posuzování drůbeže. Drůbežáři ale už v roce 1990, tedy skoro o čtvrt století dříve než holubáři, přešli na stávající zootechnický systém. Posuzování je činnost se zootechnickým dopadem – nejde o to rozdávat množství čestných cen. Ve světě je samozřejmě celá řada posuzovatelských systémů. Bodový systém má jednu velkou vadu – pracuje s nápočtem nebo odečtem bodů. Neumí si poradit s tím, že jinak špičkové zvíře má jednu velkou vadu. Známkový systém tento nedostatek nemá. Německý systém nemá před naším žádné výhody. Německý systém je nastaven sice velmi přísně, filozofie zařazení do tříd je ale stejná jako u nás. Německý systém v podstatě vylučuje subjektivní pohled posuzovatele. U nejvyšší třídy se předpokládá shoda se standardem, u třídy „Výborná“ lze uvést jen jedno přání. Hodnotí se plemenný typ, ostatní znaky závisejí víceméně na vůli posuzovatele. U nás je povinností posuzovatele hodnotit znaky. Německý systém nezná posuzování mladých zvířat. Systém neumožňuje statistické vyhodnocení jednotlivých pozic. Hodnotí se celkový dojem, ale většina posuzovatelů posuzuje jen plemenný typ. Němci příliš nehodnotí, jestli jsou zvířata přerostlá nebo mají větší hmotnost. Jsou to nešvary, které se běžně dějí, a není vůle a ochota toto řešit. Nelze pohlížet na německý systém posuzování, jako na lepší než je náš. Naši chovatelé často také argumentují tím, že bychom měli posuzovat evropským způsobem. Žádný evropský způsob však není – EE z logiky věci převzal německý styl posuzování (posuzuje se tak v největším chovatelském svazu Evropy). Logické je sjednocení standardu, nikoliv systému posuzování, ten je v různých zemích Evropy různý. Často je také zmiňován americký systém – ten je de facto vyřazovací, vyhodnotí zvířata na konkrétní výstavě. Výhoda je – že vtahuje chovatele do hry, odvíjí se před publikem, vzdělává to veřejnost. Je to dobré jako doplněk k normálnímu posouzení. Nikdo nemá nic proti tomu, aby si klub vyzkoušel jiný systém posuzování, ale v České republice platí oficiální schválený systém, ostatní lze využít jen jako doplnění.

Ad 5) Diskuse

- *Ing. František Šonka:* dříve byl padesátistupňový systém (50 bodů na standard, 50 bodů na užitkovost). Systémů je celá řada. Důležité je, aby posuzovatel znal standard a byl zodpovědný. Máme dnes určitý systém, ale mnohde v Evropě se to dělá jinak. Není důvod to měnit, přechodem na německý styl posuzování bychom degradovali naši současnou úroveň. Samozřejmě na systému lze najít určité klady a zápory;
- *Vojtěch Kleisner:* uvedl, že Klub chovatelů vlašek připravuje speciální výstavu se zahraniční účastí, přijedou dva zahraniční posuzovatelé. Přínosem je navázání spolupráce mezi kluby a účast zahraničních chovatelů. Uvažuje se o systému posuzování. Na EV pořádané u nás se posuzovalo evropským způsobem, je snaha tímto způsobem posoudit i klubovou výstavu;
- *Pavel Hrubeš, Ivan Pavel:* byla to Evropská výstava, kterou z pověření Evropského chovatelského svazu (EE) pořádal podle reglementu EE Český svaz chovatelů. Klub chovatelů vlašek ale bude pořádat výstavu s mezinárodní účastí, to je něco jiného, takže logicky se musí posuzovat naším systémem.
- *Vojtěch Kleisner:* vznesl dotaz, jaký je rozdíl;

- *Ivan Pavel*: pořadatel je klub Českého svazu chovatelů, tedy ne EE, posuzuje se tedy českým systémem. Zahraniční posuzovatelé mohou posuzovat, ale naším systémem. Nebo je možné, že výstava bude doplňkově posouzena i zahraničními posuzovateli;
- *Vojtěch Kleisner*: důvody jsou ryze ekonomické, protože je velká šance dostat grant;
- *Ivan Pavel*: uvedl, že přiznání grantu nesouvisí s tím, jakým systémem bude zahraniční posuzovatel posuzovat;
- *Alois Sedlák*: potvrdil, že českou klubovou výstavu zastřešuje ČSCH, oficiálně se tedy posuzuje naším systémem;
- *Pavel Hrubeš*: informoval, že zpracovává každoročně od roku 2000 sumáře posuzovatelů – vyhodnocuje skladbu plemen a posouzení na výstavách. Pokud bude mít k dispozici data ze speciálních klubových výstav, vyhodnotí i klubová plemena - kdo a kde je posoudil a v jakých třídách. Uvedl, že uznávací řízení bude letos přímo u chovatele – sumář bude zpracován podle jednotlivých známek a výsledné třídy. Ze všech speciálních výstav by měly být k dispozici soupisové archy s doloženým katalogem z výstavy – provedlo by se vyhodnocení klubů. Proveďte se hierarchie v rámci klubu. Ukáže se úroveň, v čem je který klub dobrý a v čem špatný. Navrhl, že když kluby zašlou požadované podklady, tak zpracuje plemenářské vyhodnocení;
- *Ivan Zábrana*: uvedl, že Evropská výstava je garantována EE. Ostatní výstavy jsou garantovány svazy pořádající země. Všichni ostatní účastníci se tomu přizpůsobují. Není problém, aby se souběžně posuzovalo jiným způsobem. Také on potvrdil, že EV v ČR byla garantována EE;
- *Josef Blažek*: informoval, že svoje kohouty dovezl kamarádovi do zahraničí, byli vystavení na několika výstavách v Německu. Někde bylo hodnocení stejné, jinde se lišilo. Vypovídací schopnost o zvířeti však německé posouzení nemělo;
- *Vojtěch Kleisner*: konstatoval, že vždy jde o subjektivní posouzení. Uvedl, že u králíků při posouzení boduje někdy i několik posuzovatelů – rozdělení na A – B – C – D, snižuje se tím vliv subjektivního pohledu;
- *Pavel Hrubeš, Ivan Pavel*: jde to samozřejmě také, že se bude posuzovat například na A – B;
- *Josef Linet*: na výstavě slepice AR neměla ani vous ani licous, slepice dostala čestnou cenu. Posuzovatel řekl, že hodnocení dělá podle sebe;
- *Ivan Pavel*: ve Vzorníku plemen drůbeže jsou některé obecné vady, které obecně platí pro jednotlivé standardy;
- *Vojtěch Kleisner*: jak se postupuje, když se objeví nový ráz, který je ve vzorníku, ale není u určitého plemene;
- *Ivan Pavel*: posuzovatel ho může posoudit a nemusí, plemenné znaky ano, barevný ráz záleží na jeho rozhodnutí. Legalizace rázu má svá pravidla – každý nový ráz musí být v zahraničí uznán nebo legalizován;
- *Ivan Zábrana*: referoval o uznání nového barevného rázu sebritek v EE – bylo nutné připravit obšírný doprovodný materiál, zdůvodnění, předvést tři generace zvířat. Dále uvedl, že měl připravené vystoupení k činnosti klubu, ale vzhledem k nízkému počtu účastníků v závěru jednání by bylo kontraproduktivní s ním vystoupit;
- *Ivan Pavel*: vznesl dotaz, jak má vypadat další jednání s kluby, co by zástupce klubů zajímalo;
- *Vojtěch Kleisner*: kluby by přivítaly další školení zaměřené vždy pro daný klub, tedy ne společně setkání, jako téma proškolení třeba mezibarevné křížení – metodický postup, jak vzkřísit některé barevné rázy, postup, jak si pomoci z vlastních zdrojů;
- *Ivan Pavel*: řada věcí, které je potřeba probrat, je obecných, takže společné setkání s kluby má smysl. Pokud má některý klub specifické požadavky, může iniciovat samostatné setkání členů klubu se zástupci výboru Sboru posuzovatelů drůbeže. Odborný aktiv svolaný ÚOK CHD dvakrát do roka by byl potřebný, probírala by se společná témata;

- *Josef Blažek*: navrhl dopředu oslovit kluby, aby na dané téma připravily vystoupení. Téma by bylo voleno tak, aby bylo užitečné pro všechny kluby;
- *Ivan Pavel*: pohovořil konkrétně k jednotlivým klubům:
 1. Rodajlendky – dnes největší problém kvalita peří, souvisí s dovozem ze zahraničí. Kohouti to přenášejí na slepice, je tam i vliv pohlavních hormonů. Odstranění je během na dlouhou trať. Chovatelé se zaměřují na vysoký lesk peří. Ing. Vilém Zmely reagoval: kohouti, kteří toto přenášeli, jsou již vyřazení, ani jejich samičí potomstvo se nepoužívá;
 2. Plymutky – variabilita typu, řada zvířat má zád' jako u vyandotek, u žíhaných chybějí ocasy a zvířata jsou vysokonohá. Je nutná tvrdá selekce. U bílých PL šla kvalita spíše nahoru, velké černé jsou také dobré. Zhoršují se PL žluté. Problém je, že je moc rázů. Jaroslav Těšínský reagoval: je to v tom, že PL žíhaná má pozdní vývin, když to někdo dřív na výstavu, působí to dojmem, že jsou ocasy špatné;
 3. Šumavanky – nárůst slepic bankivského typu, klub reaguje vyřazováním. U kohoutů hlavně problém s utvářením hřebene.
 4. Barneveldky – u zdobněných velká variabilita typu – holandský a německý typ. Evropský vzorník uznává jen německý typ. Dvojplemovaný ráz má často příměs bažantího typu, je třeba určit míru tolerance tohoto znaku;
 5. České slepice – u zlatých kropenatých je situace přijatelná, u dalších rázů kritická, šance však jsou;
 6. Krůty a perličky – krůty standardní se moc nechovají, nejvíce krůty české, kvalita jde trvale nahoru. Největší problém – menší tělesný rámec. U perliček se v klubu chovají jen divoké, většinou jsou to kvalitní zvířata;
 7. Leghornky – kvalita je vcelku stabilizovaná a dobrá;
 8. Maransky – situace se pomalu zlepšuje, ve Francii se hodnotí vejce, slepice se moc nehodnotí. Francie je velmi benevolentní u nás máme přísnější pohled na zvířata;
 9. Sasexky – největší problém u evropského standardu je překrývání standardu rázu kolumbijská klasická a kolumbijská světlá;
 10. Araukany – jako celek šly velmi nahoru, většina členů klubu vnímá výtky a poučí se. Divoce zbarvené – hlavní ráz – u nás dříve směsice třech rázů – naši chovatelé to pochopili, v zahraničí ne. Už jsou u nás špičková zvířata. Nahoru šly AR černé, modré, bílé jsou slušné. Josef Linet reagoval: paní Bočková si zaslouží poděkování. Ivan Pavel konstatoval o paní Bočkové: dodá na výstavu zvířata, chce tvrdé posouzení. V chovu paní Bočkové je vidět jednoznačný posun dopředu, i v dalších chovech, spěje to kupředu. Vousy a licousy u nás bez problémů. Problém jsou hřebeny, u slepic chybí krajní řady hráškového hřebene, u kohoutů přerostlé;
 11. Sebritky – o nich již bylo hovořeno;
 12. Velsumky – dva problémy, u velkých málo zvířat, udržuje se však slušná kvalita. U zdobněných – u kohoutů bílá podsada. Hodně zvířat bankivského typu – nepřipomínají středně těžké plemeno. Dva typy – holandský a německý;
 13. Vyandotky – kvalita přiměřená rozšíření, v Americe je to hospodářské plemeno, u nás výstavní plemeno, hlavní plemenné znaky jsou kontraproduktivní k užitkovosti. U zdobněných jde vývoj v každé evropské zemi jiným směrem – mnohdy nežádoucí typy, ale není síla to změnit. Hlavně v Německu nedodržování standardu, není ochota to řešit;
 14. Vlašky – při počtu rázů je náročné všechny udržet v odpovídající kvalitě. Variabilita jednotlivých rázů – je nejen u nás, ale i v Evropě. Dnes problém – rozšíření livorna, v řadě znaků stejné s vlaškami. Vlaška pochází z Itálie, ale Němci ji de facto přetvořili. Italové se k vlašce nehlásí, mají livorno. Je nutné rozlišit, co je vlaška a co livorno. Dochází ke splývání vlašky s livornem. Plemenné znaky jsou odlišné – velikost hřebene, hřbetní linie atd.
 15. České husy – situace obdobná jako u vlašek a livorna. V Německu šlo šlechtění jiným směrem, vyložili si jinak standard. Němci nechtěli ustoupit, uznali si svoji českou husu. Bylo nutné, aby se lišila od naší ve třech znacích. Našel se jen jeden - oranžové běháky. My musíme naši husu vymezit proti německé huse. Německá husa se nazývá Böhmische gans, naše typická česká je v Německu vystavována pod názvem Tschechische gans.

Ad 6) Závěr

Ze setkání zástupců ÚOK CHD, výboru Sboru posuzovatelů drůbeže a chovatelských klubů byly přijaty tyto závěry.

- 1. Dvakrát do roka budou svolána jednání zástupců ÚOK CHD s kluby chovatelů drůbeže, kde se budou probírat obecná témata společná pro všechny kluby. Každý klub si na jednání připraví příspěvek k danému tématu.*
- 2. Bude-li mít některý chovatelský klub zájem uspořádat jednání výhradně k problematice týkající se tohoto klubu, iniciuje toto setkání celé na svoje náklady.*
- 3. V České republice platí od roku 1990 známkový systém posuzování drůbeže, který plně vyhovuje. Posouzení zvířat na klecích musí být v českém systému. Jakýkoliv jiný systém posuzování lze využít pouze souběžně jako neoficiální (doplňkový) způsob. Výjimku tvoří mezinárodní výstavy pořádané pod hlavičkou Evropského chovatelského svazu.*
- 4. Kluby chovatelů drůbeže nahlásí do 30. června daného roku na adresu: Český svaz chovatelů, ÚOK CHD, Maškova 3, 182 53 (nebo e-mailem: drubez@cschdz.eu) termín a místo konání speciální výstavy klubu a sdělí jméno posuzovatele (či posuzovatelů), který bude speciální výstavu posuzovat.*
- 5. Po skončení speciální výstavy odešle klub soupisový arch z posuzování a katalog výstavy, včetně pozic u jednotlivých zvířat, na adresu ÚOK CHD (dtto) – formulář bude klubům včas dodán. Výsledky zpracuje Pavel Hrubeš, člen ÚOK CHD, a vyhotoví plemenářská doporučení.*

Poté bylo jednání zakončeno.

Jaroslav Kalaš a Josef Škoda, v. r.
členové ÚOK CHD pověřeni spoluprací s kluby

Zapsala – Eliška Stejskalová
Ověřovatel zápisu – Ivan Pavel